

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt, który łączy historię dwóch gmin Mykanowa i Kruszyny?

1. Przybrał postać kilkumetrowego słupa, a jego nazwa pochodzi od arystokratycznego rodu, który zamieszkiwał pałac w Kruszynie.
2. Obiektowi towarzyszy legenda o nieszczęśliwej miłości Kacpra – młodzieńca ze szlacheckiego rodu i ubogiej mieszczanki.
3. Może być koryncka, jońska lub dorycka.

*Odp.: Kolumna Denhoffa

HISTORIA

Który polski wybitny Żyd z Żarek?

1. Określany jest jako wielka postać dialogu polsko-żydowskiego.
2. Był wiceprezesem Światowej Federacji Żydów Polskich i przewodniczącym International Society for Yad Vashem.
3. Podczas II wojny światowej ukrywany przez żarecką rodzinę Płaczków, którzy zostali uznani za Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata.

Odp.: Eli Zborowski

HISTORIA

Jak nazywa się uczestnik powstania styczniowego?

1. Dzierżawca majątku Konopiska i jego wielki dobroczyńca. Wywodził się z rodu szlacheckiego pieczętującego się pierwotnie herbem Jezierza, następnie herbem Ślepowron.
2. Żył w latach 1841–1928, bojownik o wolność Ojczyzny z roku 1863, współpracownik Towarzystwa B. Hantke. Jego bliskim krewnym był kompozytor Karol Szymanowski.
3. Jego mogiła znajduje się na cmentarzu parafialnym w Konopiskach. Jego imieniem nazwano skwer w centrum Konopisk.

*Odp.: Wojciech Korwin Szymanowski

HISTORIA

Który słynny polski poeta?

1. Przebywał na Jurze trzykrotnie, a jego ojciec Wincenty nabył dobra złotopotockie od Cypriana Pintowskiego.
2. Kiedy przebywał w dworku w Złotym Potoku w 1857 roku zmarła jego najmłodsza córka – 4-letnia Elżbietka.
3. Był jednym z trzech wieszczów epoki romantyzmu.

Odp.: Zygmunt Krasiński

HISTORIA

Z którym zakonem wiąże się historia Mykanowa?

1. Kobięcy zakon kontemplacyjny, który otrzymał wieś Mykanów i sąsiadującą Rybnę w połowie XIII wieku.
2. Jest żeńskim odłamem zakonu franciszkańskiego.
3. Założycielką i przełożoną tego zakonu w Polsce była błogosławiona Salomea, siostra Bolesława Wstydliwego.

Odp.: Zakon sióstr Klarysek

HISTORIA

Jak potocznie nazywa się, pierwsze i jedyne poza Tatrami, schronisko turystyczne Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego na Jurze?

1. Powstało z inicjatywy Karola Raczyńskiego, który był wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.
2. Zbudowane zostało z bali drewnianych w stylu zakopiańskim w 1935 roku.
3. Obiekt znajduje się w Dolinie Wiercicy w gminie Janów.

*Odp.: Rybakówka Pstrąg

HISTORIA

Jak nazywa się pomnik?

1. Usytuowany przed Ośrodkiem Zdrowia w Konopiskach. Upamiętnia tradycje górnicze oraz dawne kopalnie rud żelaza działające w okolicach tej miejscowości. Ma charakterystyczny kształt.
2. Fundatorami tego miejsca pamięci w Konopiskach są górnicy. Ważny „przystanek” podczas obchodów święta Barbórki.
3. Na pamiątkowej tablicy, na pomniku, wymienione są nazwy 10 kopalni z najstarszą kopalnią „Konopiska”.

Odp.: Wagonik

HISTORIA

Kogo pomnik stoi przy drodze wojewódzkiej 793 w Złotym Potoku?

1. Mieszkańcy postawili ten pomnik w setną rocznicę jego śmierci.
2. Jest to popiersie polskiego Naczelnika.
3. Był dowódcą wojsk i bohaterem bitwy pod Raławicami.

Odp.: Tadeusza Kościuszki

HISTORIA

Jak nazywa się wieś z terenu gminy Mykanów?

1. Jej nazwa wywodzi się najprawdopodobniej od imienia jej właściciela – Graba.
2. Była wsią szlachecką, należącą w pierwszej połowie XIV wieku do rycerza Jakuba.
3. W XV wieku stała się własnością sławnej rodziny Długoszków herbu Wieniawa.

Odp.: Grabowa

HISTORIA

Jak nazywa się miejscowość w gminie Janów?

1. Miejscowość rycerska datowana na 1220 rok.
2. Mieszkańcy składali dziesięciny na rzecz Klasztoru Kanoników Regularnych w Mstowie.
3. Nazwa miejscowości nawiązuje do gatunku ptaka, mniejszego od strusia a większego od bociana. Tak nazywa się również urządzenie do czerpania wody ze studni.

Odp.: Żuraw

HISTORIA

Jakie ważne miejsce pamięci usytuowane jest w Konopiskach?

1. Jego poświęcenia dokonał w dniu 14 września 2007 roku metropolita częstochowski abp Stanisław Nowak.
2. Charakterystyczne elementy to: krzyż misyjny, figurka Matki Bożej Bolesnej i obelisk z tablicą poświęconą pomordowanym w wojnie polsko-bolszewickiej oraz podczas II wojny światowej.
3. Jego nazwa pochodzi od nazwy wzgórza znajdującego się nieopodal Jerozolimy, gdzie dokonywano egzekucji skazańców.

Odp.: Golgota Konopisk

HISTORIA

Jak nazywa się malowana tkanina, którą ozdobione jest antepedium w kościele w Złotym Potoku?

1. Przywiozła ją Eliza Krasińska na początku XIX wieku.
2. Przywieziona została z Rzymu.
3. Umiejscowiona jest w głównym ołtarzu Kościoła pw. św. Jana Chrzciciela.

*Odp.: Gobelin włoski

HISTORIA

Jak nazywa się miejsce położone przy granicy gminy Mykanów i Kamyk?

1. Jest pozostałością po niemieckich osadnikach, którzy w XIX wieku zamieszkiwali tereny Czarnego Lasu.
2. Można tam znaleźć kamienne tablice z napisami w języku polskim i niemieckim.
3. Jest to miejsce spoczynku wyznawców Kościoła ewangelickiego.

*Odp.: Cmentarz ewangelicki

HISTORIA

Co znajdowało się w czasie II wojny światowej przy drodze łączącej Poraj z Choroniem?

1. Punkt ten wyznaczał granicę między Rzeszą a Generalnym Gubernatorstwem.
2. Za tym miejscem w kierunku północnym rozciągał się bagnisty kompleks, tzw. „smugi”, przez który mieszkańcy szmuglowali towary.
3. Miejsce to posiadało szlaban i punkt kontrolny z budką strażniczą. W 1943 roku miał tam miejsce atak oddziału partyzanckiego Batalionów Chłopskich.

Odp.: Posterunek graniczny

HISTORIA

Z powstaniem, którego kościoła w gminie Konopiska związana jest niezwykła historia?

1. Wewnątrz tego Kościoła znajduje się pocięty w 1966 roku krzyż milenijny.
2. W 2017 roku Kościół ten obchodził uroczystość 30-lecia konsekracji.
3. Pierwszym proboszczem oraz budowniczym tego kościoła był ksiądz Stefan Jachimczak.

Odp.: Kościół w Rększowicach

HISTORIA

Która miejscowość gminy Mykanów?

1. Została założona przez ewangelickich kolonistów niemieckich w XVIII wieku, początkowo znana była jako wieś tkaczy nazywana Hilsbach.
2. W czasie II wojny światowej miejscowość znajdowała się na terenie Generalnego Gubernatorstwa.
3. W języku niemieckim nazwa miejscowości brzmi „Schwarzwald”.

Odp.: Czarny Las

HISTORIA

Jak nazywa się grodzisko plemienne znajdujące się na skale w Dolinie Wiercicy w Złotym Potoku?

1. Wzniesione jest na wysokiej 40-metrowej skale, nad rzeką Wiercicą.
2. Jego powierzchnia wewnątrz eliptycznych murów obronnych wynosi 1410 metrów kwadratowych.
3. Położone jest naprzeciwko stawów dawnej Pstrągarni Raczyńskich.

Odp.: Grodzisko „Osiedle Wały”

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt w Starczy?

1. Budowla sakralna, drewniana wzniesiona w latach 1907-1908, wpisana do ewidencji zabytków.
2. Nad frontem budynku wznosi się wieżyczka zwieńczona ostrosłupowym hełmem.
3. Obiekt ten jest pod wezwaniem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy.

*Odp.: Kościół Starokatolicki Mariawitów

HISTORIA

Jaką nazwę nosiła kolej biegnąca m.in. przez miejscowość Kłomnice?

1. Najstarsza kolej na terenie dawnego zaboru rosyjskiego wybudowana w latach 40-tych XIX wieku.
2. Była pierwszą linią kolejową na ziemiach ówczesnego Królestwa Polskiego i drugą w Imperium Rosyjskim.
3. Można nią było dojechać z Warszawy do Wiednia.

Odp.: Droga Żelazna (Kolej)
Warszawsko-Wiedeńska

HISTORIA

Co obecnie mieści się w dawnym budynku administracyjnym dóbr złotopotockich?

1. Od tego budynku bierze początek Aleja Klonów.
2. Był zbudowany poza terenem zespołu pałacowo-parkowego w Złotym Potoku.
3. Obecnie mieści się w nim instytucja związana z lasami.

Odp.: Nadleśnictwo Złoty Potok

HISTORIA

Jaki słynny zabytek drewniany znajduje się na terenie gminy Boronów?

1. Jego powstanie datowane jest na 1611 rok.
2. Zbudowany na planie krzyża greckiego.
3. W tym obiekcie sakralnym znajdują się zabytkowe feretrony (przenośne, obustronnie namalowane obrazy religijne).

Odp.: Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego w Boronowie

HISTORIA

Który zakład powstał w latach 70-tych XIX wieku we wsi Masłońskie?

1. Uruchomiony został w 1880 roku pod nazwą Zakład Przemysłowy „Natalin”.
2. W latach powojennych był częścią przedsiębiorstwa Myszkowskie Zakłady Papiernicze.
3. Produkowano w nim najgrubszy materiał papierniczy służący do wyrobu m.in. kartonów.

Odp.: Fabryka tektury

HISTORIA

Jaka instytucja mieściła się w Chorzenicach w latach 1939-1945?

1. Niemiecka formacja policyjna funkcjonująca w miastach Generalnego Gubernatorstwa.
2. Siedziba tych służb znajdowała się w pałacyku rodziny Nieniewskich.
3. Miejsce to było świadkiem wielu hitlerowskich zbrodni na obywatelach polskich.

Odp.: Posterunek żandarmerii w Chorzenicach

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt hodowlany, na terenie gminy Janów, założony przez zięcia poety Zygmunta Krasińskiego?

1. Powstał, jako pierwszy tego typu obiekt w Europie w 1881 roku i działa nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.
2. Hrabia Aleksander Edward Raczyński handlował w nim rybami i sprzedawał wszystkim rodom królewskim w Europie.
3. Ryby w nim hodowane do dzisiaj cieszą się wielką popularnością nie tylko w Złotym Potoku.

Odp.: Pstrągarnia Raczyńskich

HISTORIA

Którego świętego można spotkać w przydrożnych kapliczkach?

1. W ikonografii przedstawiany jest w stroju kapłańskim, sutannie, birecie i rokiecie.
2. Według tradycji ludowej chronił zasiewy przed powodzią i suszą.
3. Jest patronem Pragi, mostów i szczerej spowiedzi.

Odp.: Św. Jan Nepomucen

HISTORIA

Jaki obiekt położony jest w gminie Kłomnice?

1. Powstał w 1888 roku.
2. Wybudowany został z inicjatywy właściciela majątku Nieznanice Aurelego Wünsche.
3. Zapoczątkował rozwój przemysłu w okolicach Kłomnic.

Odp.: Fabryka Cykorii

HISTORIA

Jak nazywa się zabytkowy obiekt sakralny w gminie Kozięglowy?

1. Można w nim zobaczyć słynne średniowieczne freski i trzy rzeźby przypisywane pracowni Wita Stwosza.
2. Jego budowa rozpoczęła się wraz z budową Nowych Kozięglów około 1360 roku.
3. Patronka tego miejsca jest ukazywana wiernym, zwłaszcza kobietom, jako wzór nawróconej grzesznicy.

Odp.: Kościół pw. św. Marii Magdaleny

HISTORIA

Kto w czasie II wojny i po jej zakończeniu był proboszczem parafii św. J. Chrzciciela w Poczesnej?

1. Odremontował kościół w 1949 roku.
2. Został zamordowany 2 kwietnia 1950 roku na plebanii wraz z czterema współpracownikami w wyniku represji władz w Polsce.
3. 2 kwietnia 2000 roku biskup Antoni Długosz odsłonił tablicę wmurowaną przy wejściu do kościoła parafialnego w Poczesnej, która upamiętnia jego śmierć.

*Odp.: Boguchwał Tuora

HISTORIA

Jakie imię nosi patron kościoła w Kłomnicach?

1. Był to pierwszy święty w Kościele katolickim, który nie zginął śmiercią męczeńską.
2. Pochodził z Tours.
3. Od jego imienia pochodzi nazwa rogalia robionego z ciasta półfrancuskiego, wypełnionego nadzieniem z białego maku z dodatkiem orzechów, rodzynek i migdałów.

Odp.: Św. Marcin

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt sakralny w gminie Kozięglowy?

1. Został ufundowany wraz z przytułkiem dla ubogich przez rodzinę Kaweckich, w przeszłości łączył się ze szpitalem.
2. Mieści się w nim galeria historyczna miasta Kozięglów – muzeum i historyczne archiwum cyfrowe.
3. Jest pod wezwaniem patronki dobrej śmierci i trudnej pracy, m.in. górników.

Odp.: Kościół pw. św. Barbary

HISTORIA

Jak potocznie nazywana jest „czerwona” droga w gminie Poczesna?

1. Zbudowana w latach 1935–1936.
2. Fragment tej drogi stanowią ulica Bankowa i Strażacka w Poczesnej. Przez wiele lat była to jedyna droga na trasie Częstochowa–Katowice.
3. Droga jest zbudowana z czerwonych cegieł i przebiega przez miejscowości Nowa Wieś i Poczesna.

Odp.: Droga klinkierowa, klinkierówka

HISTORIA

Co wydobywano w kopalniach duklowych na polach górniczych w Jastrzębiu i Dębowcu?

1. Historia pozyskiwania tej kopaliny sięga średniowiecza, ale największy wzrost wydobycia przypadł na przełom XIX i XX wieku.
2. Był to surowiec, który poddawany wytapianiu pozwalał uzyskać cenny metal.
3. Przerabiano je w pobliskich piecach prażalnych w Poraju i wysyłano dalej do większych hut.

Odp.: Rudy żelaza

HISTORIA

Jak nazywało się ważne w historii Kruszczyńskie wydarzenie z II połowy XIX wieku?

1. Było częścią powstania styczniowego, walkę stoczono 29 sierpnia 1863 roku.
2. Dowódcą oddziałów powstańczych był generał Edmund Taczanowski.
3. Zbiorowy grób powstańców z tego wydarzenia znajduje się na cmentarzu w Kruszczyńsku.

Odp.: Bitwa pod Kruszczyńskiem

HISTORIA

Który obiekt w gminie Koziegłowy?

1. Od 1472 roku nazywany był zamkiem, domem pańskim i pałacem.
2. W 1926 roku zorganizowano w nim Żeńską Szkołę Rolniczą.
3. Dzięki funduszom zewnętrznym został odrestaurowany, a obecnie mieści się w nim m.in. przedszkole.

*Odp.: Pałac Biskupi

HISTORIA

W której miejscowości na terenie gminy Poczesna przebiegała granica po wybuchu II wojny światowej?

1. Była siedzibą władz gminy w latach 1931-1954.
2. Znajdowało się tam utworzone przez Józefa Rutkowskiego osiedle fabryczne cementowni.
3. Wieś granicząca z Częstochową, jej nazwa kojarzy się z wrzosem.

Odp.: Wrzosowa

HISTORIA

Jakie określenie stosowane jest do zbrodni dokonanej w XX wieku na mieszkańcach Kruszyny?

1. Zbrodnia ta miała miejsce 4 września 1939 roku.
2. W tym dniu zginęło czterdziestu czterech mieszkańców Kruszyny.
3. Określenie to odnosi się do dnia tygodnia, w którym dokonano zbrodni.

Odp.: Krwawy poniedziałek

HISTORIA

Który historyczny obiekt w Kozięgłwach?

1. Jego budowę prawdopodobnie rozpoczął Mikołaj herbu Lis - wojewoda krakowski (1177-1206).
2. Wybudowano go na podmokłym i niestabilnym gruncie.
3. W 1865 roku materiał z resztek tego obiektu, powstały po rozbiórce z polecenia władz carskich, posłużył do budowy drogi z Kozięgłów do Gniazdowa.

*Odp.: Zamek warowny w Kozięgłwach

HISTORIA

Która ze szkół gminy Poczesna w 2014 roku obchodziła jubileusz 100-lecia?

1. Pierwszym kierownikiem szkoły był zamordowany w Katyniu Wacław Wrzesiński.
2. Na jej terenie znajduje się ścieżka geologiczno-geograficzna „Na początku była skała”.
3. Znajduje się przy trasie DK-1 i jej patronem jest Mikołaj Kopernik.

Odp.: Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika
we Wrzosowej

HISTORIA

Z jakiego rodu pochodzili bracia Stefan, Władysław i Stanisław?

1. Bracia byli założycielami stadniny koni w Widzowie.
2. Ród ten posiadał tytuł książęcy.
3. Przedstawiciele tego rodu spoczywają w grobowcu w Kruszynie.

Odp.: Ród Lubomirskich

HISTORIA

Jakie wydarzenie historyczne i plenerowe odbywa się w rocznicę walk powstania styczniowego w małej wsi na terenie gminy Lelów?

1. Odbywa się na skraju pola, gdzie góruje wysoki krzyż na pamiątkę tego wydarzenia.
2. Kiedyś walczył tam pułkownik Zygmunt Chmieleński a z nim Adam Chmielowski – św. Brat Albert.
3. Jest upamiętnieniem walk, które odbyły się 30 września 1863 roku.

Odp.: Inscenizacja Bitwy pod Mełchowem

HISTORIA

Która postać historyczna po raz pierwszy udokumentowała istnienie wsi Wrzosowa i Poczesna?

1. Pierwszy heraldyk polski, dyplomata.
2. Polski historyk, kronikarz, wychowawca synów Kazimierza Jagiellończyka.
3. Imię i nazwisko tej postaci nosi wyższa uczelnia w Częstochowie.

Odp.: Jan Długosz

HISTORIA

Jaki zakład, popularnie zwany rudnicą, kojarzy się z historią przemysłową gminy Poraj?

1. Wytapiano w niej żelazo, nawet do 12-17 ton rocznie.
2. Jako manufaktura składał się z pieca dymarskiego, pieca kowalskiego i młota kuźniczego.
3. Od niego wzięła swą nazwę miejscowość położona na zachodnim brzegu Zalewu Porajskiego.

Odp.: Stara Kuźnica

HISTORIA

Czyje słynne weselisko odbyło się w pałacu w Kruszynie?

1. Uroczystość zaślubin miała miejsce na Jasnej Górze w 1670 roku.
2. Panną młodą była arcyksiężniczka austriacka Eleonora Habsburżanka.
3. Panem młodym był król Polski panujący w latach 1669-1673.

*Odp.: Michała Korybuta Wiśniowieckiego

HISTORIA

Jaki nieistniejący obiekt świadczy o bogatej historii i znaczeniu Lelowa w czasach Kazimierza Wielkiego?

1. Obecnie znajduje się tam cmentarz.
2. Strzegł bezpieczeństwa miasta.
3. Prawdopodobnie wzniesiony przez Kazimierza Wielkiego.

Odp.: Zamek w Lelowie

HISTORIA

Jak nazywa się poeta, który zginął w czwartym dniu powstania warszawskiego?

1. Jest patronem jednego z gimnazjów gminy Poczesna.
2. Przedstawiciel pokolenia Kolumbów, żołnierz batalionu „Parasol” Armii Krajowej.
3. Wybitny poeta czasu wojny, autor licznych wierszy np. „Elegia”.

Odp.: Krzysztof Kamil Baczyński

HISTORIA

Gdzie znajduje się kaplica, w której spoczywa Kacper Denhoff?

1. Jest to jedno z ważniejszych miejsc kultu maryjnego w Polsce.
2. Święty Jan Paweł II odwiedził to miejsce 6 razy.
3. Znajduje się tam cudowny obraz Matki Bożej Częstochowskiej.

Odp.: Jasna Góra

HISTORIA

Jakiego patrona ma kościół w Lelowie wzniesiony w XIV wieku przez Kazimierza Wielkiego?

1. Świątynia uległa pożarowi w 1638 roku.
2. Podczas pożaru we wrześniu 1939 roku podpalono XVIII-wieczny krucyfiks.
3. W kościele tym zginął Ignacy Trenda.

*Odp.: Św. Marcina

HISTORIA

Gdzie znajduje się Kościół Parafii Starokatolickiej?

1. Obiekt sakralny zbudowany w latach 1907-1908, wpisany do ewidencji zabytków.
2. Należy do diecezji śląsko-łódzkiej Kościoła Starokatolickiego Mariawitów.
3. Jego wyznawcy to Mariawici.

Odp.: W Starczy

HISTORIA

Jak nazywa się najstarszy zabytek w gminie Rędziny?

1. Powstał w latach 1987-1901.
2. Reprezentuje styl neogotycki.
3. Zbudowany przez księdza Wróblewskiego na miejscu drewnianego kościoła.

Odp.: Kościół w Rędzinach pw. św. Otylii

HISTORIA

Jaki słodki przysmak jest rozdawany Lelowianom 11 listopada?

1. Nawiązuje do legendy o św. Marcinie.
2. Ciasto o nietypowej nazwie.
3. W nazwie ciasta uwzględniona jest część garderoby św. Marcina.

Odp.: Ciasto „Płaszcz św. Marcina”

HISTORIA

Gdzie znajduje się obiekt sakralny?

1. Wymurowany z cegły i piaskowca w latach 1928-1934.
2. Budowla w stylu neobarokowym.
3. Kościół parafialny p.w. NMP Częstochowskiej, wpisany do rejestru zabytków.

Odp.: W Starczy

HISTORIA

Jaki obiekt sakralny położony jest na gruntach dawnej wsi Komorów pod Przyrowem?

1. Jest jednym z najstarszych zabytków architektury w powiecie częstochowskim. W ostatnich latach przeszedł gruntowną konserwację.
2. Wyróżnia się bryłą z kamienia wapiennego, a jego konsekracja nastąpiła w 1646 roku.
3. Ma patrona z 6 grudnia i jest pod jego wezwaniem.

Odp.: Kościół św. Mikołaja w Przyrowie

HISTORIA

Jak nazywała się nietypowa „droga” transportowa w gminie Rędziny?

1. Zbudowana z wagoników zawieszonych na linie na długości 10 km.
2. Służyła do transportu materiałów sypkich.
3. Stanowiła połączenie Cementowni Rudniki z Hutą Częstochowa.

Odp.: Kolejka napowietrzna do transportu żużlu

HISTORIA

Nazwa jakiego obiektu odnosi się do odkrycia archeologicznego mieszczącego się w Siedlcu-Podlesiu?

1. Jest miejscem, w którym występowała osada z kultury łużyckiej i średniowiecznej.
2. Znajduje się w okolicach Sanktuarium św. Ojca Pio, na wzgórzu przy prawym brzegu Warty.
3. Jest typem osady ogrodzonej wałem drewniano-ziemnym.

*Odp.: Grodzisko Gąszczyk

HISTORIA

W jakiej miejscowości w gminie Starcza znajduje się cmentarz grzebalny powstały około 1910 roku?

1. Nekropolia wpisana do ewidencji zabytków.
2. Spoczywają na nim prochy wyznawców dwóch religii.
3. Podzielony na część mariawicką (1/6) i katolicką (5/6).

Odp.: Rudnik Mały

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt, który leży na szlaku pielgrzymkowym do Częstochowy?

1. Związany z kultem cudownej figury z drewna lipowego. Położony jest na pograniczu dwóch gmin Przyrowa i Dąbrowy Zielonej.
2. Do upadku powstania styczniowego był siedzibą ojców Bernardynów. Od 1869 roku jest siedzibą Dominikanek Klauzurowych.
3. Co roku 26 lipca, uroczystości odpustowe przyciągają rzesze wiernych.

Odp.: Sanktuarium św. Anny

HISTORIA

Jak nazywało się miejsce represji wojennych na terenie gminy Rędziny?

1. Jego komendantem był Hugo Schulze.
2. Znajdowało się w kamieniołomie zakładów wapienniczych.
3. Funkcjonowało w czasie II wojny światowej.

Odp.: Karny obóz pracy

HISTORIA

Po którym wydarzeniu z dziejów Polski, Mstów utracił prawa miejskie?

1. Był to zryw mieszkańców gminy Mstów przeciw zaborcy Imperium Rosyjskiego.
2. W efekcie tych działań, w roku 1870 car wydał dekret odbierający prawa miejskie.
3. Wydarzenie to rozpoczęło się 22 stycznia 1863 roku.

Odp.: Powstanie styczniowe

HISTORIA

Który obiekt w Kamienicy Polskiej przypomina przeszłość tego regionu?

1. Pochodzi z XIX wieku i mieściły się w nim m.in.: sąd pokoju, karczma, przedszkole.
2. Przed tym budynkiem posadzony został w latach 20-tych XX wieku Dąb Wolności.
3. W jego murach zamknięte są karty historii gminy Kamienica Polska, również te związane z tkactwem i górnictwem.

Odp.: Muzeum Regionalne w Kamienicy Polskiej

HISTORIA

Imię, którego króla z rodu Piastów, nosi Rynek w Przyrowie?

1. Temu królowi Przyrów zawdzięcza lokację miasta.
2. Był ostatnim monarchą z rodu Piastów.
3. Jego wizerunek widnieje na banknocie 50-złotowym.

Odp.: Kazimierz Wielki

HISTORIA

Jak nazywała się szkoła średnia w Rudnikach?

1. Działała w latach 1965–1978.
2. Ukończył ją aktor Artur Barciś.
3. Dziś jest to Zespół Szkolno-Przedszkolny, którego patronem jest Jan Paweł II.

Odp.: Liceum Ogólnokształcące w Rudnikach

HISTORIA

Który zabytkowy obiekt na terenie gminy Mstów był miejscem wydarzeń historycznych?

1. Gościł on m.in. królów: Kazimierza Wielkiego, Jagiellończyka i Władysława Jagiełłę.
2. Znajdował się na szlaku handlowym z Krakowa do Wrocławia i miał charakter obronny.
3. Istnieje do dziś od czasów średniowiecza, za sprawą Zgromadzenia pochodzącego z Lateranu.

Odp.: Klasztor Kanoników Regularnych Laterańskich w Wancerzowie

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt architektoniczny w gminie Kamienica Polska?

1. Zaprojektowany przez znakomitego architekta Brunona Paprockiego, który w późniejszych latach wznosił wiele budowli w stolicy Peru – Limie.
2. Kamienica zbudowana jest z czerwonej cegły i żółtego klinkieru o pięknych fasadach. Związana z zacnym rodem zamieszkującym niegdyś Kamienicę Polską.
3. W budynku tym mieściła się apteka.

*Odp.: Kamienica Bielobradków

HISTORIA

Jak nazywał się zakład przemysłowy z terenu obecnej gminy Rędziny?

1. Powstał w latach 1897-1898.
2. Zbudowany w oparciu o kapitał francuski.
3. Była to pierwsza cementownia na terenie gminy Rędziny.

Odp.: Cementownia „Jakub”

HISTORIA

W którym wieku wzniesiony został Zamek w Mirowie w gminie Niegowa?

1. W tym wieku rozpoczyna się wojna stuletnia, a epidemia dżumy dziesiątkuje ludność Europy.
2. W tym wieku zawarto unię polsko-litewską.
3. Były to czasy panowania m.in. Kazimierza Wielkiego i Ludwika Węgierskiego.

Odp.: XIV wiek

HISTORIA

Która miejscowość w powiecie częstochowskim?

1. Historia jej sięga XV wieku. W dziele autorstwa Jana Długosza zawarta jest nazwa tej miejscowości.
2. W 1818 roku przybyli do niej czescy koloniści oraz Niemcy z Moraw, zajmujący się tkactwem.
3. Miejscowość ta jest stolicą gminy, znana była nie tylko z tkactwa, ale również z górnictwa i szeroko pojętej działalności kulturalnej.

Odp.: Kamienica Polska

HISTORIA

Jak nazywa się pojazd?

1. W Polsce stosowany w szybkich kolejowych połączeniach międzymiastowych w latach 30-tych XX wieku.
2. Do wybuchu II wojny światowej wszystkie 6 wagonów stacjonowało w Krakowie.
3. Jeden z nich uległ katastrofie nieopodal stacji kolejowej w Rudnikach w 1937 roku w czasie zawiei śnieżnej.

*Odp.: Luxtorpeda

HISTORIA

Kto po 1495 roku stał się właścicielem ziem mirowskich i niegowskich?

1. Był to polski ród magnacki herbu Jastrzębiec.
2. Spokrewniony z rodziną Rytwiańskich.
3. Pochodzi od niego nazwa powiatu w skład, którego wchodzi gmina Niegowa.

Odp.: Ród Myszkowskich

HISTORIA

Jak nazywa się obiekt sakralny w Kamienicy Polskiej?

1. Budowla sakralna wzniesiona w latach 1868-1870.
2. Pieniądze na budowę świątyni pochodziły od cechu płócienników działających w Kamienicy Polskiej.
3. Patronem świątyni jest jeden z archaniołów.

*Odp.: Kościół pod wezwaniem Michała Archanioła

HISTORIA

Jakie wydarzenie z czasów II wojny światowej w Przyrowie upamiętnia pomnik, na którym wyryte zostały 43 nazwiska?

1. Większość ofiar tej zbrodni spalona została żywcem w drewnianym domu.
2. Napis na pomniku rozpoczyna się od znanych słów „Przechodniu, pomnik ten przypomina...”.
3. Ta niewyjaśniona do dziś zbrodnia wydarzyła się na 8 dni przed zakończeniem okupacji niemieckiej na tym terenie.

Odp.: Pacyfikacja miejscowości

HISTORIA

Z którego wieku pochodzi pierwsza wzmianka o Rędzinach?

1. W tym samym wieku miała miejsce bitwa pod Legnicą z Tatarami.
2. Powstały wtedy „Kazania Świętokrzyskie”.
3. Do Polski zostali sprowadzeni Krzyżacy.

Odp.: XIII wiek

HISTORIA

Która warownia na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej?

1. Powstała na zlecenie Kazimierza Wielkiego w połowie XIV wieku.
2. Łączy się tunelem z warownią na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej - Zamkiem Bobolice.
3. Obecnie należy do rodziny Laseckich.

Odp.: Zamek Mirów

HISTORIA

Jaki obiekt sakralny znajduje się w Romanowie?

1. Według legendy został wzniesiony na mogile powstańca styczniowego.
2. W obiekcie tym znajduje się figurka świętego, którego postać najczęściej spotykamy przy drogach i zbiornikach wodnych.
3. Opiekun tego miejsca to patron tonących i powodzi.

Odp.: Kapliczka pod wezwaniem
Jana Nepomucena

HISTORIA

Jak nazywa się zabytkowy zespół obiektów budowlanych?

1. Do ich budowy zmusiła mieszkańców ciasna zabudowa miasteczka.
2. Gdyby połączyć wszystkie powierzchnie tych budynków powstałoby ogromne klepisko.
3. Z przysłowiowych „pustych.... tłuste wróble nie wylecą”.

Odp.: Zespół stodół w Żarkach

HISTORIA

Jakie wydarzenie historyczne upamiętnia pomnik znajdujący się w Pieńkach Szczepockich?

1. W tym wydarzeniu zginęli mieszkańcy wioski.
2. Miało ono miejsce w 1944 roku.
3. Na pamiątkę tego wydarzenia corocznie wiosną odbywają się uroczystości patriotyczne.

Odp.: Pacyfikacja wsi

HISTORIA

Czyja postać spoczywa w podziemiach kościoła pod wezwaniami św. Jana Chrzciciela w Olsztynie?

1. Żył w XVIII wieku, istnieje przypuszczenie, że może być to bliski podkomendny Kazimierza Pułaskiego.
2. Postać wysokiej rangi, ale bez personaliów.
3. Pod wpływem swoistego mikroklimatu w podziemiach kościoła, ciało jego zostało w naturalny sposób zmumifikowane.

*Odp.: Konfederat barski

HISTORIA

Jaki obiekt sakralny znajduje się w Starczy?

1. Został wybudowany w miejscu drewnianej kaplicy, którą katolicy postawili w 1911 roku.
2. Budowla wykonana z kamienia polnego oraz cegły, konsekrowana w 1935 roku.
3. Usytuowany jest przy skrzyżowaniu ulic Gminnej i Szkolnej.

Odp.: Kościół pod wezwaniem Najświętszej
Marii Panny Częstochowskiej

HISTORIA

Jakiego pochodzenia była ludność stanowiąca znaczny procent społeczności przedwojennych Żarek?

1. Zamieszkiwali centrum miasteczka i trudnili się handlem, usługami i rzemiosłem.
2. W miasteczku zachowało się wiele historycznych śladów obecności tej ludności w tym zabytkowy kirkut.
3. Do Żarek trafili, ponieważ miasto znajdowało się na skrzyżowaniu szlaków handlowych. Ich religią był judaizm.

Odp.: Społeczność żydowska

HISTORIA

Jakie wydarzenie z 1-2 września 1939 roku upamiętnia pomnik w Mokrej?

1. Jedno z pierwszych starć zbrojnych wojska polskiego podczas II wojny światowej.
2. Związany z nim jest mit rozpowszechniony przez nazistowską propagandę o szarży polskich ułanów z szablami na czołgi.
3. Tak potocznie nazywane jest starcie Wołyńskiej Brygady Kawalerii z IV Niemiecką Dywizją Pancerną generała Hansa-Georga Reinhardta.

Odp.: Bitwa pod Mokrą

HISTORIA

Jaki zabytkowy obiekt znajduje się w Zrębicach?

1. Zabytek architektury drewnianej pochodzący z XVIII wieku.
2. Związany z kultem religijnym.
3. Obok niego stoi drewniana dzwonnica z XVII wieku.

*Odp.: Kościół pw. św. Idziego

HISTORIA

Jak nazywa się jedna z najstarszych miejscowości w gminie Starcza?

1. Powstała na obszarze lasu wymienionego w dokumencie króla Kazimierza Wielkiego.
2. Na przełomie XVI i XVII wieku działała tu kuźnica dymarska założona przez Andrzeja Swanka.
3. Do 1990 roku działał w niej młyn gospodarczy.

Odp.: Własna

HISTORIA

Jakie historyczne miejsce pochówku znajduje się w gminie Żarki?

1. Miejsce to związane jest z wojną, która przyniosła Polsce niepodległość.
2. Jest to miejsce spoczynku żołnierzy trzech armii zaborczych.
3. Jest to trzeci, co do liczby pochowanych, wojenny cmentarz jurajski.

*Odp.: Cmentarz z I Wojny Światowej w Kotowicach

HISTORIA

Jakie ważne wydarzenie historyczne?

1. Upamiętnia krzyż w Mazówkach i charakterystyczna mogiła na cmentarzu w Miedźnie.
2. O nim pisała Eliza Orzeszkowa w powieści „Nad Niemnem”.
3. Data jego wybuchu 22 stycznia 1863 roku.

Odp.: Powstanie styczniowe

HISTORIA

Które miejsce w Olsztynie związane jest z walką i męczeństwem „o wolność ojczyzny“?

1. Nie jest to cmentarz parafialny.
2. Pochowano tam rozstrzelanych w 1941 roku jeńców radzieckich.
3. Spoczywają tam rozstrzelani Polacy podejrzewani o działalność w ruchu oporu w czasie II wojny światowej.

Odp.: Miejsce Straceń

HISTORIA

Z jakim zawodem kojarzona jest gmina Kamienica Polska?

1. Miasto Łódź i gmina Kamienica Polska zasłynęły z produktów wytwarzanych przez ludzi wykonujących ten zawód.
2. Migracja oraz osadnictwo ludności z początku XIX wieku z Czech, spowodowała przybycie do Kamienicy Polskiej wielu osadników trudniących się tą profesją.
3. Zawód ten wiąże się z ubiorem.

Odp.: Tkacz

HISTORIA

Któremu z władców Polski gmina Żarki zawdzięcza przywilej zezwalający na odbywanie się targów i jarmarków w Żarkach?

1. To król romantyk, który wbrew woli ojca i matki ożenił się ze swą wybranką serca.
2. Jego matka sprowadziła do Polski włoszczyznę.
3. Był ostatnim męskim przedstawicielem dynastii Jagiellonów.

Odp.: Król Zygmunt August

HISTORIA

Jaka historyczna polska formacja wojskowa uczestniczyła w walkach pod Mokrą?

1. Historycznie nawiązuje do dawnej husarii, której atrybutem są m.in. skrzydła i szabla.
2. Nawiązuje do niej kształt pomnika w Mokrej.
3. Tym terminem określa się wojsko poruszające się na koniach.

Odp.: Kawaleria

HISTORIA

Jak nazywa się miejsce w gminie Poraj, gdzie co roku 1 września odbywają się uroczystości upamiętniające wybuch II wojny światowej?

1. Jest to zbiorowy grób żołnierzy 74 Górnosląskiego Pułku Piechoty Wojska Polskiego.
2. Upamiętnia stoczoną na okolicznych polach bitwę wojsk niemieckich z żołnierzami polskimi w dniu 3 września 1939 roku.
3. Obok miejsca pochówku znajduje się popularne miejsce integracji mieszkańców.

Odp.: Mogiła Dębowiec

HISTORIA

Która miejscowość w gminie Poczesna ma chlubną historię?

1. Powstała jako osada przyfabryczna po uruchomieniu cegielni.
2. Była miejscem działalności konspiracyjnej i punktem przerzutowym uciekinierów z Rzeszy do Guberni.
3. Nazwa miejscowości powstała od nazwiska Korwin.

Odp.: Korwinów

HISTORIA

W czasie jakiego zrywu niepodległościowego doszło do bitwy pod Jaworznikiem w gminie Żarki?

1. Po upadku tego zrywu mimo narodowej żałoby „zaczęto myśleć pozytywnie”.
2. Był to ostatni romantyczny zryw niepodległościowy w czasie zaborów.
3. Walczącym w powstaniu dawał się we znaki mróz.

Odp.: Powstanie styczniowe

HISTORIA

Jaka kolejowa linia komunikacyjna przebiega przez gminę Miedźno?

1. Wybudowana w latach 1926-1933.
2. Była największą i najnowocześniejszą inwestycją transportową II Rzeczypospolitej.
3. Jej celem było połączenie Śląska z portem w Gdyni.

*Odp.: Kolejowa Magistrala Węglowa „Śląsk-Porty”

HISTORIA

Co jest architektoniczną perełką Poraja?

1. Zbudował ją przedsiębiorca Wacław Konieczny w latach 30-tych XX wieku, jako pałacyk mieszkalny.
2. W czasie II wojny światowej urzędowali w niej Niemcy.
3. Obecnie „bije” w niej kulturalne serce gminy Poraj.

Odp.: Budynek Gminnego Ośrodka Kultury
w Poraju

HISTORIA

Jaka polska jednostka wojskowa stoczyła bój pod Mokrą?

1. Nazywana „żelazną brygadą”.
2. Pod Mokrą dowodził nią generał Julian Filipowicz.
3. Jej nazwa odwołuje się do miasta Wołyń.

Odp.: Wołyńska Brygada Kawalerii

HISTORIA

Jaka straszna choroba dotknęła mieszkańców Żarek i okolic?

1. Jest zakaźna a czynnikiem chorobotwórczym jest bakteria.
2. Dawniej pojawienie się jej uważano za rodzaj klątwy.
3. Jej wybuch wiąże się z ofiarami, a nazwa jest podobna do osoby będącej przeciwieństwem flegmatyka.

Odp.: Cholera

HISTORIA

Co znajduje się w miejscu porośniętym kępą starych, powyginanych sosen przy drodze z Ostrów do Miedźna?

1. Było to miejsce pochówku z 1866 roku.
2. Związane z epidemią, która nakazywała grzebać zmarłych poza wsią.
3. Nazwa choroby bywa dziś używana jako wulgaryzm.

Odp.: Cmentarz choleryczny

HISTORIA

Jak brzmiało nazwisko rodziny, której członkowie byli właścicielami terenów współczesnej gminy Żarki?

1. W pradawnych czasach wierzono, że zwierzęta, których nazwa zawiera się w tym nazwisku, za karę Bóg mógł zamienić w nietoperze.
2. Nazwisko utrwaliło się w nazwie miasta sąsiadującego z gminą Żarki.
3. Zwierzęta, których nazwa zawiera się w tym nazwisku, wg legendy są odpowiedzialne za śmierć Popiela.

Odp.: Myszkowscy

HISTORIA

Jaką nazwę nosiło zgromadzenie zakonne będące właścicielami wsi Soborzycy w XIII wieku?

1. Założycielem tego zgromadzenia był Robert z Molesme.
2. Założycielką pierwszego w Polsce żeńskiego odłamu tego zgromadzenia była św. Jadwiga Śląska.
3. W codziennym życiu kierowali się zasadą św. Benedykta – „Ora et labora”.

Odp.: Cystersi z klasztoru w Jędrzejowie

HISTORIA

Jak nazywa się kamieniołom w gminie Janów, w którym kręcono zdjęcia do pierwszego polskiego westernu pod tytułem „Samer love“?

1. Można tam odnaleźć buły krzemienne, skamieniałe gąbki i jeżowce.
2. Kamień w nim występujący to wapień - szkarłupień gruboziarnisty.
3. Kruszec z niego posłużył do budowy budynków w stolicy: Domu Chłopa, Budynku Sejmu i Pałacu Kultury i Nauki.

*Odp.: Kamieniołom Warszawski

HISTORIA

Jak nazywa się parafia na terenie gminy Dąbrowa Zielona?

1. Zatwierdził ją w 1761 roku arcybiskup gnieźnieński Władysław Łubieński.
2. Zbudowana na bazie niewielkiej kaplicy dworskiej przez ówczesnego właściciela wsi - Józefa Bystrzanowskiego.
3. Została wyodrębniona z dużej sąsiedniej parafii Żytno.

Odp.: Parafia Przemienia Pańskiego
w Cielętnikach

HISTORIA

Które wydarzenie w historii Polski i świata odcisnęło swe piętno także na Jurze?

1. O tych okrutnych wydarzeniach wojennych na Jurze napisali w swojej książce bracia Orman.
2. Potyczki i walki wojenne trwały niemal na całym odcinku jurajskiego frontu, m.in. w Lgocie Murowanej, okolicach Kotowic, Niegowie, Mirowie, Żarkach, Leśniowie.
3. Kryzys wojenny zapoczątkował zamach w Sarajewie 28 czerwca 1914 roku na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda.

Odp.: I Wojna Światowa („Wielka Wojna”)